

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Förslag till rådets förordning om utvidgning av bestämmelserna i förordning (EG) nr 883/2004 och förordning (EG) nr [...] till att gälla de tredjelandsmedborgare som enbart på grund av sitt medborgarskap inte omfattas av dessa bestämmelser"

KOM(2007) 439 slutlig – 2007-152 (CNS)

(2008/C 151/15)

Den 5 oktober 2007 beslutade rådet att i enlighet med artikel 262 i EG-fördraget rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om

"Förslag till rådets förordning om utvidgning av bestämmelserna i förordning (EG) nr 883/2004 och förordning (EG) nr [...] till att gälla de tredjelandsmedborgare som enbart på grund av sitt medborgarskap inte omfattas av dessa bestämmelser"

Facksektionen för sysselsättning, sociala frågor och medborgarna, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 19 december 2007. Föredragande utan studiegrupp var José Isaias Rodríguez García-Caro.

Vid sin 441:a plenarsession den 16–17 januari 2008 (sammanträdet den 16 januari 2008) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén enhälligt följande yttrande.

1. Slutsatser

1.1 Kommittén är positiv till förslaget till förordning om utvidgning av bestämmelserna i förordning (EG) nr 883/2004 och förordning (EG) nr [...] om tillämpning av den förstnämnda förordningen till att gälla de tredjelandsmedborgare som enbart på grund av sitt medborgarskap inte omfattas av dessa bestämmelser. Detta förslag innebär nämligen ett framsteg mot likabehandling av EU-medborgare och tredjelandsmedborgare som lagligen vistas i EU.

1.2 I detta sammanhang hoppas och önskar kommittén att hänsyn tas till följande kommentarer, som är en sammanfattning av yttrandet:

1.2.1 Att det inte bör uppstå någon situation som gör det nödvändigt att låta förordning (EG) nr 859/2003 och därmed förordning (EG) nr 1408/71 och dess tillämpningsförfordning fortsätta gälla.

1.2.2 Att den text som ska ersätta förordning (EG) nr 859/2003 inte ska innehålla någon bilaga med särskilda bestämmelser som omfattar undantag från tillämpningen av förordning (EG) nr 883/2004.

1.2.3 Att Europeiska ekonomiska och sociala kommittén i sin egenskap av företrädare för EU:s organiserade civila samhälle alltid ska få yttra sig när bestämmelser av detta slag behandlas.

2. Inledning

2.1 I april 1991 utfärdade Ekonomiska och sociala kommittén ett initiativytrande om ställningen för migrerande arbetstagare från tredje land ⁽¹⁾, i vilket kommittén gav uttryck för sitt stöd för likabehandling av EU-medborgare och tredjelandsmedborgare på det sociala området.

2.2 I oktober 1999 förespråkade Europeiska rådet i Tammerfors rättvis behandling av tredjelandsmedborgare som lagligen

vistas i medlemsstaterna, genom att de skulle tillskrivas samma rättigheter och skyldigheter som EU:s egna medborgare. Bland dessa rättigheter är det logiskt att fri rörlighet ingår, med de följder denna rörlighet får i samhällslivet och arbetslivet.

2.3 I artikel 63 i EG-fördraget fastställs att rådet från och med det datum då Amsterdamfördraget träder i kraft ska vidta åtgärder "som fastställer de rättigheter och villkor enligt vilka medborgare i tredje land som är lagligen bosatta i en medlemsstat får bosätta sig i andra medlemsstater" ⁽²⁾. Dessa åtgärder påverkar dessa personers rätt att uppehålla sig och röra sig.

2.4 I maj 2003 offentliggjordes förordning (EG) nr 859/2003 ⁽³⁾ om utvidgning av bestämmelserna i förordning (EEG) nr 1408/71 och förordning (EEG) nr 574/72 till att gälla de medborgare i tredje land som enbart på grund av sitt medborgarskap inte omfattas av dessa bestämmelser ⁽⁴⁾. Därmed genomfördes bestämmelsen i artikel 63 i EG-fördraget och det skedde en utvidgning av bestämmelserna i förordningarna om social säkerhet när tredjelandsmedborgare och deras familjemedlemmar samt efterlevande till EU-medborgare som är medborgare i tredje land lagligen vistas i EU.

2.5 År 2004, när förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen antogs, fastställde man att förordning (EG) nr 1408/71 skulle upphävas samtidigt som den ovannämnda tillämpningsförfordningen godkändes och offentliggjordes. Om det förslag till förordning som är föremål för yttrandet inte skulle antas, skulle tredjelandsmedborgare som lagligen vistas i EU fortsätta att omfattas av förordning (EG) nr 1408/71. De skulle inte gynnas av den förenkling och de förbättringar som införts i förordning (EG) nr 883/2004, och dessutom skulle man befinna sig i en paradoxal situation med två förordningar om social trygghet, varav endast en skulle vara tillämplig på tredjelandsmedborgare.

⁽²⁾ Den konsoliderade versionen av EG-fördraget.

⁽³⁾ EUT L 124, 20.5.2003.

⁽⁴⁾ Statslösa personer, flyktingar samt familjemedlemmar och efterlevande till EU-medborgare omfattas redan av förordning 883/2004.

⁽¹⁾ EGT C 339, 31.12.1991, föredragande: Amato.

3. Sammanfattning av förslaget

3.1 Förslaget till förordning består av tre artiklar och kommer antagligen att liksom den tidigare förordningen omfatta en bilaga som inte finns med i detta förslag. I artiklarna upprepas nästan ordagrant innehållet i den förordning som ersätts.

3.2 I den första artikeln anges tillämpningsområdet, det vill säga tredjelandsmedborgare samt deras familjemedlemmar och efterlevande som lagligen vistas i en medlemsstat och inte omfattas av förordning (EG) nr 883/2004.

3.3 Den andra artikeln innehåller samma undantag som den nu gällande förordning (EG) nr 859/2003, rörande rättigheter som beviljats före den 1 juni 2003, det datum då den nuvarande förordningen trädde i kraft.

3.4 I den tredje artikeln fastställs datum för förordningens ikraftträdande och det föreskrivs att förordning (EG) nr 859/2003 ska upphöra att gälla samma dag.

4. Kommentarer

4.1 Kommittén ser positivt på förslaget till förordning och förklarar återigen att den ovillkorligen stöder en utvidgning av likabehandlingen på det sociala området till att gälla både EU-medborgare och tredjelandsmedborgare. Kommittén är övertygad om att likabehandling kommer att bidra till successiv integration av de tredjelandsmedborgare som invandrar till EU-länder.

4.2 Det är glädjande att rådet har bett kommittén att utarbeta ett yttrande i samband med behandlingen av det förslag till förordning som utvidgar bestämmelserna i förordning (EG) nr 883/2004 och dess tillämpningsförförordning till att gälla de tredjelandsmedborgare som enbart på grund av sitt medborgarskap inte omfattas av dessa bestämmelser. I detta sammanhang förstår EESK inte varför man inte gjorde samma sak under behandlingen av förordning (EG) nr 859/2003 och lät kommittén yttra sig i denna viktiga fråga.

4.3 Oavsett vilka frågor som EESK obligatoriskt ska yttra sig om, anser kommittén att dess åsikt alltid bör beaktas när frågor med sociala följdverkningar diskuteras, framför allt när det gäller tillämpningsområdet för bestämmelser om sociala förmåner inom ramen för social trygghet.

4.4 I ett av skälen i förordning (EG) nr 859/2003 anges att Irland och Förenade kungariket önskar delta i beslutet om och tillämpningen av denna förordning, i enlighet med artikel 3 i det protokoll om dessa två länders ställning som är fogat till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

4.5 I det förslag till förordning som ska ersätta förordning (EG) nr 859/2003 nämns detta ännu inte i något av skälen. Kommittén tror att detta beror på att inget meddelande har inkommit från dessa två länder. I detta sammanhang hoppas kommittén att dessa länder fattar beslut i frågan i samband med antagandet av den nya förordningen, så att man kan undvika det som redan nämnts i punkt 2.5 i detta yttrande, det vill säga att förordning (EG) nr 1408/71 fortsätter att gälla endast i en eller två medlemsstater och endast tillämpas på tredjelandsmedborgare.

4.6 I förordning (EG) nr 859/2003 ingår en bilaga med undantag från tillämpningen av förordningen i två medlemsstater när det gäller mycket konkreta förmåner. I det förslag som kommittén har i uppgift att yttra sig över återfinns denna bilaga inte. Detta kan bero på att ingen medlemsstat har velat införa undantag i förslaget, eller att de ännu inte har yttrat sig i frågan.

4.7 Oavsett orsaken till att bilagan inte återfinns vill kommittén, i enlighet med den åsikt vi framförde för över 15 år sedan i initiativytrandet om ställningen för migrerande arbetstagare från tredje land (⁹), återigen förespråka likabehandling av EU-medborgare och tredjelandsmedborgare på det sociala området. Kommittén anser därför att det inte bör ingå någon bilaga i den nya förordningen.

Bryssel den 16 januari 2008

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande

Dimitris DIMITRIADIS

(⁹) EGT C 339, 31.12.1991, föredragande: Amato.